

Magyar Vadgazdálkodási Szakértők Országos Egyesülete

Varga Zoltán
Igazságügyi szakértő
Dr. Király István
Igazságügyi szakértő

A vadkárral kapcsolatos jogi kérdések

Milyen kérdésekre keressük a választ:

- *Határidők, előírások*
- *Szakértők az eljárásokban*
- *Szakértők mögöttes felelőssége*

Az 1996. évi LV. törvény (Vtv.) és a 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet (Vhr.)

Vtv. 78. § (1) A **jogosult** a károk megelőzése érdekében **köteles**:

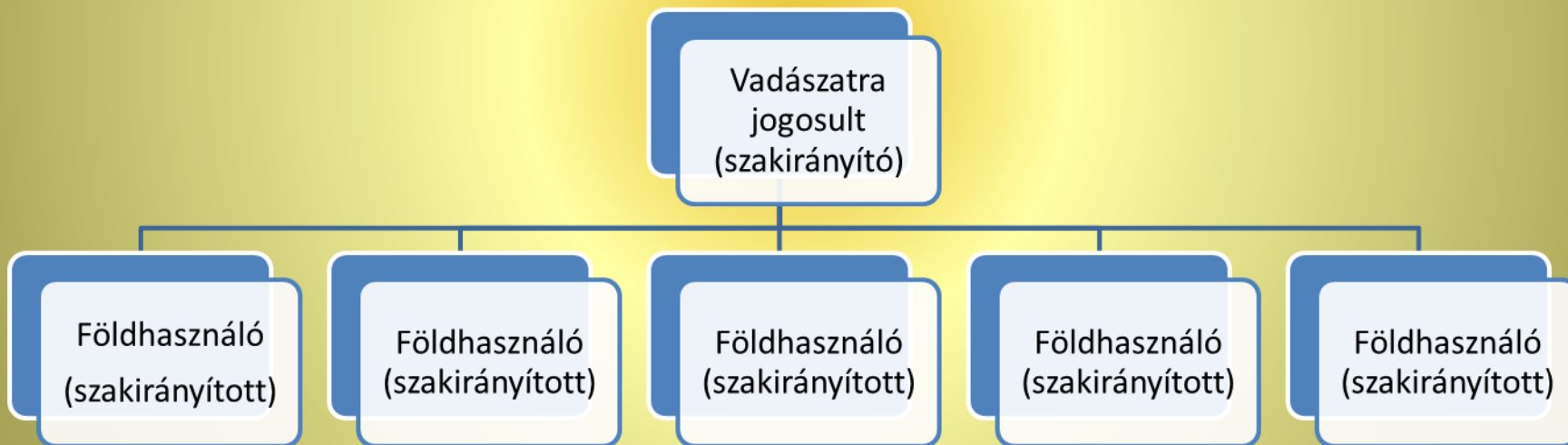
- a) amennyiben **a vad** életmódja ezt indokolja, annak **elriasztásáról gondoskodni**;
- b) a károkozás közvetlen veszélye esetén az érintett **földhasználóját értesíteni**;
- c) a vadászati jog gyakorlását úgy megszervezni, hogy az a földhasználatával összefüggő gazdasági tevékenységgel összhangban legyen;
- d) szükség esetén **vadkárelhárító vadászatokat tartani**.

Vtv. 79. § (1) A föld használója a vadkárok, valamint a vadban okozott **károk megelőzése érdekében:**

- a) **köteles** a vadkár elhárításában, illetőleg csökkentésében **közreműködni***;
- b) köteles a károsodás vagy a károkozás közvetlen veszélye esetén a **vadászatra jogosultat értesíteni;**
- c) köteles a vadállomány kíméletéről megfelelő eljárások alkalmazásával **gondoskodni** (villanypásztor?);
- d) jogosult a vadállomány túlszaporodása miatt a vadászati hatóságnál állomány szabályozó **vadászat elrendelését kezdeményezni.**

*valamilyen tevékenységben vagy eseményben való részvétel, illetve ennek a módja.

A vadkár elleni védekezés (elméleti) hierarchiája

Egy tisztázatlan fogalom

- **79. § (2) A föld használóját az (1) bekezdésben előírt kötelezettségek teljesítésével összefüggésben a rendes gazdálkodás körét meghaladó közreműködésért ellenszolgáltatás illeti meg.** Amennyiben a föld használója e törvény szerinti, rendes gazdálkodás körébe tartozó közreműködési kötelezettségének nem tesz eleget, vagy alapos ok nélkül nem járul hozzá ahhoz, hogy a jogosult a vadkárok elhárításához szükséges létesítményeket, berendezéseket felállítsa, az ebből eredő vadkárt a föld használójának a terhére kell figyelembe venni.

A rendes gazdálkodás köre

- Nem ugyanaz egy takarmánykukorica esetében, mint például vetőmag előállítás (hibrid technológia) esetében. (35 500 Ft/t vs. 600 000 Ft/t).
- Nem ugyanaz olyan fekvésű tábla esetében ahol nincs gímszarvas, vagy vaddisznó (pl. alföldi megyék), vagy ahol a táblát négy oldalról erdő veszi körül.

A kár megállapítása

- Vtv. 81. § (1) **Vadkár**, vadászati kár, valamint vadban okozott kár (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: kár) **megtérítése iránti igényt a kár bekövetkezésétől** – folyamatos kártétel esetén az utolsó kártételtől – **számított harminc napon belül kell közölni a kárért felelős személlyel.**

- **(2) Ha a károsult és a kárért felelős személy között az (1) bekezdés szerinti közléstől számított 8 napon belül nem jön létre egyezés a kár megtérítéséről és a kártérítés mértékéről, és a károsult kárának megtérítését nem közvetlenül a bíróságtól kéri, a károsult a károkozás helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjétől (a továbbiakban: jegyző) nyolc napon belül írásban vagy szóban kérelmezheti a károsult és a kárért felelős személy közötti egyezés létrehozására irányuló kárbecslési eljárás lefolytatását. A határidő elmulasztása esetén a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló törvény szerinti igazolási kérelemnek van helye.**

(3) A kár megállapítását a miniszter által rendeletben meghatározott képesítéssel rendelkező kárszakértő (a továbbiakban: szakértő) végezheti. **A szakértőt a jegyző nyolc napon belül rendeli ki.**

(4) **A kár becslését – a miniszter által rendeletben megállapított egyszerűsített vadkárbecslési szabályok* szerint – a kirendeléstől számított nyolc napon belül kell lefolytatni.** A kárbecslést akkor is le kell folytatni, ha a kár bejelentése az (1) bekezdésben előírt határidő után történt. **Ha késedelmes bejelentés miatt a kár vagy mértékének megállapítása bizonytalanná válik, ezt a bejelentő terhére kell figyelembe venni.** (túraskár felmérése augusztusban)

*Hiányosság

(5) A szakértő köteles a kárbecslésről készült **jegyzőkönyvet haladéktalanul átadni a jegyzőnek.** A jegyző a szakértői vadkárbecslési jegyzőkönyvben foglaltak alapján egyezség létrehozását kísérli meg a felek között a kár megtérítésére vonatkozóan.

Vhr. 84. § (2) A mezőgazdasági (ideértve a szőlőt és gyümölcsöst is) és az erdei vadkárok becsléséhez a szakértő által alkalmazott jegyzőkönyv mintáját a *19. számú melléklet* tartalmazza. A jegyzőkönyvet a szakértőnek és a jelen levő feleknek (képviselőinek) kell aláírniuk.

MEZŐGAZDASÁGI VADKÁROK ELŐZETES BECSLÉSE

(Jegyzőkönyv)

Készült:

(károsult).....

vadkár ügyében.

Jelen vannak ahúlirottak:

1. Vadkárral érintett területek

a) a fekvő-val bevetett ha m² területű ingatlanból
..... ha m² területen,

b) a fekvő-val bevetett ha m² területű ingatlanból
..... ha m² területen,

c)

2. A kárbecslő megállapítása szerint a terméseredményt a következő tényezők befolyásolják:

a) alatti esetben %-ban

..... %-ban

vadkár %-ban

b) alatti esetben %-ban

..... %-ban

vadkár %-ban

c).....

3. A vadkárt vad okozta.

4. A károsult a szakértő megállapítása szerint a következő vadkárelhárító intézkedéseket tette:

5. A vadászatra jogosult a szakértő megállapítása szerint a következő vadkárelhárító intézkedéseket tette:

6. Mikor következett be a vadkár:

7. A vadgazdálkodó egység megnevezése: kódszáma:

Kelt: év hó napján

.....
kárbecslő

MEZŐGAZDASÁGI VADKÁROK VÉGLEGES BECSLÉSE

(Jegyzőkönyv)

Készült:

(károsult).....

vadkár ügyében.

Jelen vannak alulírottak:

1. A vadkárral érintett területek

a) a dűlőben fekvő-val bevetett ha m² területű ingatlanból
ha m² területen,

b) a dűlőben fekvő-val bevetett ha m² területű ingatlanból
ha m² területen,

c)

2. Az állapotminősítési átlag termésére vonatkozó adatok alapján a vadkár mértéke (árutözsdei átlagár, illetve ennek hiányában a becsült értékesítési ár - levonva a termény betakarítási, tisztítási, tárolási és szállítási költségét):

a) alatti esetben ...% t kg, Ft,
értéke

b) alatti esetben ...% t kg, Ft,
értéke

c).....

Összesen: Ft

3. A kárbecslő véleménye szerint az összes kárigény (levonva a termelő esetleg felróható magatartása következtében előállott kár)..... Ft.

Kelt:, év hó napján

.....
kárbecslő

Az eljárás szabályai

- Vtv. 81/A. § A kárbecslési eljárás során a **közigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól** szóló törvénynek az alábbiakra vonatkozó rendelkezéseit – az alábbi eltérésekkel – kell megfelelően alkalmazni:
- e) jegyzőkönyv,
- g) értesítés, szemle, **szakértő**, tárgyalás,
- i) **igazolási kérelem** azzal, hogy annak az elmulasztott határidőtől vagy határnaptól számított két hónapon túl nincs helye,
- l) **eljárási költség**, megelőlegezése, viselése, költségmentesség azzal, hogy a költségek megelőlegezésének hiányában a jegyző az eljárást megszünteti,

Ki a szakértő?

- Háromszintű szakértői rendszer

79/2004. (V.4.) FVM rendelet 83. § (1) Vadkár, vadászati kár, valamint vadban okozott kárbecslést **közép**(?!)- vagy felsőfokú **szakirányú**(?!), végzettséggel és **legalább ötéves szakmai gyakorlattal**(?!), rendelkező személy végezhet.

- A „szakirányú” mit takar?
 - Vadgazdálkodási végzettség, gyakorlat?
 - Vagy?

2004. évi CXL. Törvény (Ket.) a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól

Szakértő

58. § (1) Szakértőt kell meghallgatni vagy szakértői véleményt kell kérni, ha az eljáró hatóság nem rendelkezik megfelelő szakértelemmel,...

(3) Ha **jogszabály meghatározott szakértő igénybevételét írja elő, úgy ezt a szervezetet, intézményt, testületet vagy személyt kell szakértőként kirendelni.** (Vtv. szerinti szakértő)

Szakterülettel, végzettséggel kapcsolatos ellentmondás

- A Vtv. definiálatlanul írja elő, hogy „*közép- vagy felsőfokú szakirányú végzettséggel*” lehet végezni a tevékenységet
- A 9/2006. (II. 27.) IM rendelet az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről

9. erdei vadkár, erdei vadkárok becslése

- a) okleveles erdőmérnök vagy
- b) vadgazdálkodási szakmérnök vagy
- c) vadgazda mérnök

21. mezőgazdasági vadkár

- a) okleveles agrármérnök vagy
- b) vadgazdamérnök vagy
- c) vadgazdálkodási szakmérnök

2005. évi XLVII. törvény az igazságügyi szakértői tevékenységről

- Ket. 58. § (7) Az itt nem szabályozott kérdésekben a szakértőkre az igazságügyi szakértői tevékenységről szóló törvény (ISZTV) rendelkezései irányadók.

Szakértők az eljárásokban

2005. évi XLVII. Törvény

az igazságügyi szakértői tevékenységről

- 1. § (1) Az igazságügyi szakértő feladata, hogy ... (a továbbiakban együtt: **hatóság**) kirendelése, vagy megbízás alapján, a tudomány és a műszaki fejlődés eredményeinek felhasználásával készített szakvéleménnyel segítse a tényállás megállapítását, a szakkérdés eldöntését.
- (2) Az igazságügyi szakértő a tevékenységét e törvény és más jogszabályok rendelkezései, valamint a **tevékenységére irányadó szakmai szabályok megtartásával**, legjobb tudása szerint köteles végezni. (protokoll)

Szakértők az eljárásokban

- **Mindenkit terhel a hamis szakvéleményadás következménye!**
- **A valótlan adat, tény megállapítása is hamis szakvéleményadás...!**

A szakértő munkája

- Követni kell a szakirodalmat
- Ismerni kell az új tudományos eredményeket
- Alkalmazni kell a legújabb szakmai módszereket
- Alkalmazni kell a legújabb technikai eszközöket

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről

- Btk.: 272. § (1) A tanú, aki hatóság előtt az ügy lényeges körülményére valótlan vallomást tesz, vagy a valót elhallgatja, hamis tanúzást követ el.
 - (2) A hamis tanúzásra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni arra, aki
 - a) **mint szakértő hamis szakvéleményt vagy mint szaktanácsadó hamis felvilágosítást ad,**
- 273. § Aki a hamis tanúzást szabálysértési vagy egyéb hatósági eljárásban, illetve fegyelmi eljárásban követi el, vétség miatt **egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.**

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről

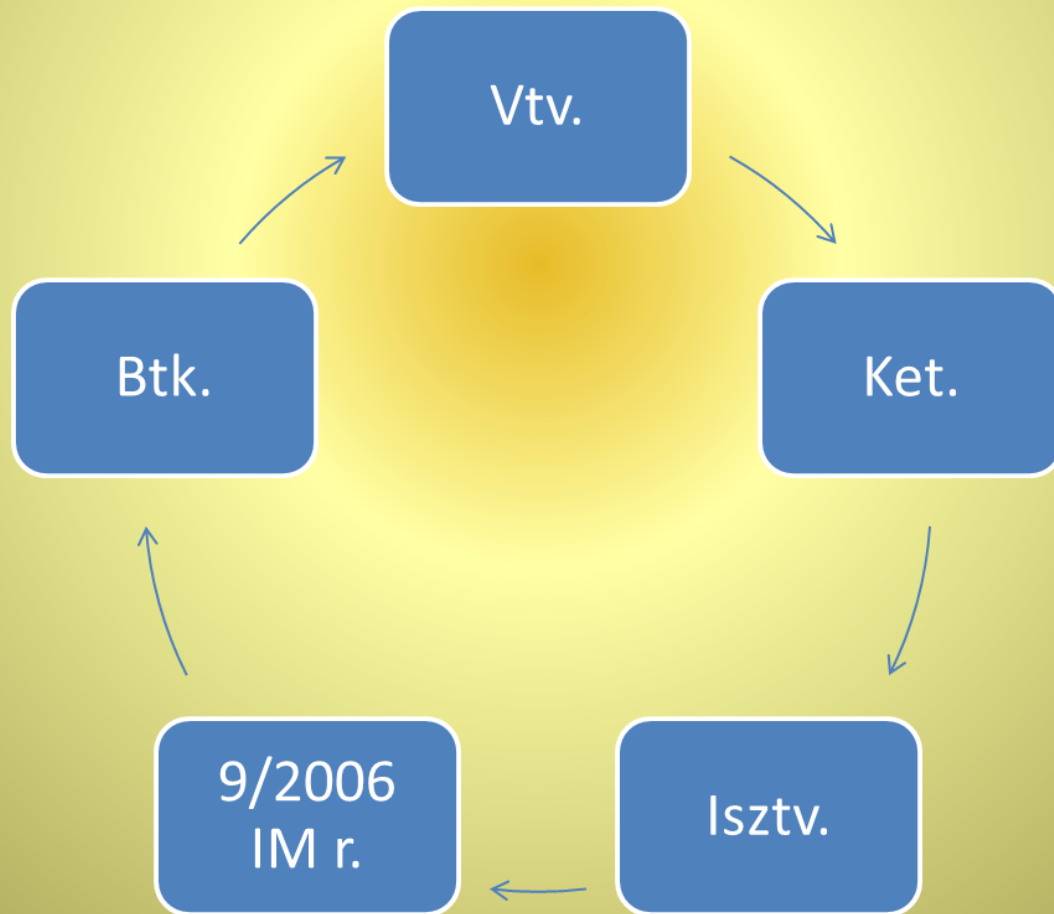
- 306. § Az a közfeladatot ellátó személy, aki azért, hogy jogtalan hátrányt okozzon vagy jogtalan előnyt szerezzen
 - a) közfeladattal kapcsolatos kötelességét megszegi,
 - b) közfeladattal kapcsolatos jogkörét túllépi, vagy
 - c) közfeladati helyzetével egyébként visszaél,

büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Összefoglalva

- A vadászatra jogosult és a földhasználó kapcsolata a Vtv. szerint rögzített, de tisztázatlan körülményeket teremt;
- A rendes gazdálkodás köre nem került definiálására;
- A késedelmes bejelentés(ek)ből adódó jogvesztő hatály (jegyző, szakértő);
- A szakértői kör (szakmai végzettség, szakterület) pontatlan meghatározása;
- Az egyszerűsített vadkárbecslés szabályainak teljes hiánya;
- Peres eljárásra alkalmatlan jegyzőkönyv.

A vadkár felmérésére vonatkozó jogszabályok kapcsolatrendszer

Köszönöm a figyelmüket!

